

Sammendrag av analyserapporter nasjonale prøver 2009

Regning 5. trinn

- Denne analysen er basert på resultatene til et utvalg på ca. 20 000 elever.
- Høsten 2009 ble nasjonale prøver i regning gjennomført elektronisk for første gang. Prøven besto av 48 oppgaver (31 flervalgsoppgaver og 17 åpne oppgaver).
- Nasjonale prøver i regning er ikke en prøve i faget matematikk, men i regning som en grunnleggende ferdighet på tvers av fag. Innholdsmessig er prøven knyttet til områdene tall, måling og statistikk.
- Resultatene for prøven viser at elevene i gjennomsnitt klarte å løse 54,1 prosent av alle oppgavene. Det er området statistikk som har høyest løsningsprosent for 5. trinn, mens det på 8. trinn var statistikk som hadde lavest løsningsprosent. Elevene har i gjennomsnitt løst 60,3 prosent av statistikkoppgavene, 50,8 prosent av målingsoppgavene og 54,3 prosent av talloppgavene.
- Analysen viser at prøven hadde stor bredde når det gjelder oppgavenes vanskegrad. Den oppgaven som er vanskeligst for elevene er en problemløsningsoppgave innenfor området tall, der elevene ut i fra gitte opplysninger skal finne prisen på kinobilletter for voksne og barn. Tre av de ni vanskeligste oppgavene er problemløsningsoppgaver hvor elevene må forholde seg til flere opplysninger og velge riktig regnearter og metode for å finne løsningene.
- Guttene gjør det signifikant bedre enn jentene på prøven som helhet. I 30 av oppgavene er det kjønnsforskjeller i guttenes favør, mens jentene er bedre enn guttene i 16 oppgaver. I to av oppgavene er det ingen forskjell på løsningsprosentene hos gutter og jenter. I oppgaver der jentene gjør det bedre enn guttene, er forskjellen mye mindre enn i oppgaver der guttene gjør det bedre enn jentene. Største forskjell i guttenes favør er på hele 22 prosentpoeng, mens tilsvarende i jentenes favør er 6,14 prosentpoeng. Størst forskjell mellom jenter og gutter er innenfor området måling.
- Svarprosenten totalt på prøven er på 98,5 prosent. Det vil si at elevene i gjennomsnitt svarer på 98,5 prosent av oppgavene. Analysen viser at det er en høyere andel ubesvarte oppgaver på de åpne oppgavene enn på flervalgsoppgavene. Guttene har litt høyere svarprosent enn jentene, og dette gjelder både åpne oppgaver og flervalgsoppgaver. Andelen blanke svar ser ut til å øke utover i prøven.

Regning 8. trinn

- Denne analysen er basert på resultatene fra et utvalg på ca. 20 000 elever.
- Høsten 2009 ble nasjonale prøver i regning for første gang gjennomført som elektronisk prøve. Prøven besto av 59 oppgaver (42 flervalgsoppgaver og 17 åpne oppgaver). Det var oppgaver med og uten tekst, oppgaver som tester evne til tolkning og til å løse problemer i praktiske sammenhenger, og evne til resonnering, analyse og vurdering.
- Nasjonale prøver i regning er ikke en prøve i faget matematikk, men i regning som grunnleggende ferdighet på tvers av fag. Innholdsmessig er prøven knyttet til områdene tall (31 oppgaver), måling (14 oppgaver) og statistikk (14 oppgaver).
- Resultatene for prøven totalt viser at elevene i gjennomsnitt klarte å løse 50,1 % av alle oppgavene. Det er området måling som hadde høyest løsningsprosent og statistikk lavest.
- Det er et stort spenn mellom den letteste (p-verdi=84,8) og den vanskeligste (p-verdi=3,8) oppgaven, noe som viser at det er et oppgavesett med stor bredde. Den oppgaven som viser seg å være vanskeligst, er en åpen, sammensatt oppgave innenfor området tall. Når det gjelder denne oppgaven er guttene signifikant bedre enn jentene ved at 5 prosent av guttene og 3 prosent av jentene løste oppgaven.
- Tre av de vanskeligste oppgavene måler ulike former for prosentregning. De andre temaene som måles i disse oppgavene er valuta og regning mellom tidssoner. Brøk viser seg å være problematisk for elevene i 2009, slik det også har vært i tidligere års prøver.
- De to letteste oppgavene er begge flervalgsoppgaver og i en kontekst som elevene hadde lett for å kjenne seg igjen i. Det har vist seg tidligere at hvis elevene kjenner seg igjen i

konteksten, er ikke tekstens lengde den største hindringen. I den ene oppgaven skal elevene beregne hvor langt man kan sykle på 30 minutter når gjennomsnittsfarten er 15 km/t. Den andre handler om mobiltelefoner og spør om hvor mange prosent 8 er av 10.

- Guttene gjør det signifikant bedre enn jentene på prøven som helhet. Forskjellen er ca. 4 prosentpoeng i guttenes favør. I 50 oppgaver var det signifikant forskjell mellom kjønnene. Guttene gjør det best på 42 oppgaver, mens jentene gjør det best på 8 oppgaver. I de resterende oppgavene er det ikke signifikante forskjeller mellom kjønnene. Det er innenfor området måling det er størst kjønnsforskjell i favør guttene. Analysen viser også at guttene gjør det bedre enn jentene på flervalgsoppgavene. Det er ubetydelige forskjeller mellom jenter og gutter når det gjelder ubesvarte oppgaver. Størst andel ubesvarte oppgaver finner en blant de åpne oppgavene.
- Svarprosenten totalt på prøven er 96,5 prosent. Elevene har svart på 93,3 prosent av de åpne oppgavene og 97,8 prosent av flervalgsoppgavene. Det er en liten tendens til at andelen ubesvarte oppgaver øker mot slutten av prøven. Det er ubetydelige forskjeller mellom gutter og jenter når det gjelder ubesvarte oppgaver.

Engelsk 5. trinn

- Den nasjonale prøven i engelsk for 5. trinn ble også i 2009 gjennomført elektronisk.
- Nasjonale prøver i engelsk er en prøve i deler av faget engelsk, i motsetning til de andre nasjonale prøvene som er prøver i grunnleggende ferdigheter på tvers av fag. Prøven måler delferdigheter: Vokabular, leseforståelse og grammatikk.
- Det var tre versjoner av prøven, som til en viss grad overlapper med hverandre. De ulike versjonene besto av flere ulike tekster, med tilhørende oppgaver.
- Alle oppgavene i prøven skåres automatisk. Noen oppgaver kan kategoriseres som åpne ved at de ikke har oppgitt svaralternativ, mange er lukkede, for eksempel flervalgsoppgaver.
- De ulike versjonene av prøven ble besvart av ca. 19 000 elever.
- Prøvens totale vanskegrad, målt som et gjennomsnitt av de tre ulike versjonenes P-verdi, var 0,57, som vil si at resultatene fra prøven totalt viser at elevene i gjennomsnitt klarte å løse 57 prosent av oppgavene.
- Både prøven sett under ett og de fleste enkeloppgaver skiller godt mellom svake og sterke elever. Dette betyr for eksempel at det stort sett er slik at elever med best resultat totalt sett som får til de vanskeligste oppgavene. Noen få enkeltoppgaver skiller ikke like godt mellom elevene.
- Det er små kjønnsforskjeller på prøven. Et oppgavesett hadde kjønnsforskjeller i guttenes favør og et er i jentenes favør, dette er basert på at ca. 19 000 besvarte de ulike delprøvene. Siden utvalget er så stort, er selv svært små forskjeller signifikante.

Engelsk 8. trinn

- Den nasjonale prøven i engelsk for 8. trinn ble også i 2009 gjennomført elektronisk.
- Nasjonale prøver i engelsk er en prøve i deler av faget engelsk, i motsetning til den andre nasjonale prøvene som er prøver i grunnleggende ferdigheter på tvers av fag. Prøven måler følgende delferdigheter: Vokabular, leseforståelse og grammatikk.
- Det var tre ulike versjoner av prøven, som til en viss grad overlapper med hverandre. De ulike versjonene besto av flere ulike tekster, med tilhørende oppgaver.
- Alle oppgaver i prøven skåres automatisk. Noen oppgaver kan kategoriseres som åpne ved at de ikke har oppgitt svaralternativ, mange er lukkede, for eksempel flervalgsoppgaver.
- De ulike versjonene ble besvart av ca. 19 000 elever.
- Prøvens totale vanskegrad, målt som et gjennomsnitt av de tre ulike versjonenes P-verdi, var 0,58, som vil si at resultatene fra prøven totalt viser at elevene i gjennomsnitt klarte å løse 58 prosent av oppgavene.
- Både prøven sett under ett og de fleste enkeloppgaver skiller godt mellom svake og sterke elever. Dette betyr for eksempel at det stort sett er slik at elever med best resultat totalt sett som får til de vanskeligste oppgavene. Noen få enkeltoppgaver skiller ikke like godt mellom elevene.
- Det er små kjønnsforskjeller på prøven. To oppgavesett hadde kjønnsforskjeller i jentenes favør og et i guttenes favør, dette er basert på at ca. 19 000 besvarte de ulike delprøvene. Siden utvalget er så stort, er selv svært små forskjeller signifikante.

Lesing 5. trinn:

- Nasjonale prøver i lesing er ikke en prøve i norsk, men i lesing som grunnleggende ferdighet på tvers av fag. Prøvene måler følgende tre aspekter ved lesing: finne informasjon i teksten, tolke og forstå teksten og reflektere over og vurdere tekstens form og innhold. Prøven inneholder tekster fra ulike fag, for eksempel samfunnsfaglige, naturfaglige og norskfaglige tekster.
- Nasjonale prøver i lesing er en papirbasert prøve som består av seks tekster og 32 oppgaver av ulik oppgaveformat: flervalgsoppgaver, komplekse flervalgsoppgaver og åpne oppgaver.
- Resultatene fra prøven totalt viser at elevene i gjennomsnitt klarte å svare på 62 prosent av alle oppgavene (p-verdi=62). Det er et stort spenn mellom den letteste oppgaven (p-verdi=95) og den vanskeligste oppgaven (p-verdi=30). Flervalgsoppgaver var lettest, mens komplekse flervalgsoppgaver og åpne oppgaver var vanskeligere.
- Jentene gjør det gjennomgående litt bedre enn guttene på prøven. Gjennomsnittlig skåre for jentene er 20,5 poeng, mens gjennomsnittlig skåre for guttene er 19,2 poeng av 32 mulige. I 2008 var det ingen reelle kjønnsforskjeller for det samlede prøveresultatet.
- Det er en tendens til at jentene gjør det litt bedre enn guttene på de fleste tekstene. Det er størst kjønnsforskjell i jentenes favør på den skjønnlitterære teksten "Løveungen som ikke kunne brøle". På sakprosa teksten "Jakten på Titanic" er det ikke forskjell mellom jenter og gutter.
- Forskjellen mellom jenter og gutter gjør seg også gjeldene for de ulike oppgaveformatene. Jentene gjør det bedre på åpne oppgaver enn guttene.
- Det er flere gutter enn jenter som ikke svarer på oppgaver.

Lesing 8. trinn

- Nasjonale prøver i lesing er ikke en prøve i norsk, men i lesing som grunnleggende ferdighet på tvers av fag. Prøvene måler følgende tre aspekter ved lesing: finne informasjon i teksten, tolke og forstå teksten og reflektere over og vurdere tekstens form og innhold.
- Prøven er papirbasert og totalt inneholder den åtte tekster og 44 oppgaver. Prøven inneholder tekster fra ulike fag, for eksempel samfunnsfaglige, naturfaglige og norskfaglige tekster.
- Det kan antydes at prøven i 2009 var noe lettere enn prøven i 2008, med gjennomsnittlig p-verdi på 0,62, som vil si at resultatene fra prøven totalt viser at elevene i gjennomsnitt klarte å svare på 62 prosent av alle oppgavene.
- Det er et stort spenn mellom vanskelige og lette tekster og vanskelige og lette oppgaver i prøven. Den vanskeligste oppgaven er det færre enn to av ti som svarer rett på, den letteste oppgaven, svarer ni av ti elever rett på.
- Teksttypene i prøven er både sammensatte, ikke-sammenhengende tekster og sammenhengende tekster. De vanskeligste tekstene for elevene er tekster som ikke har en tydelig kronologi, for eksempel en sammensetning av fem leserinnlegg, en nyhetsgrafikk og en rutetabell. Disse tekstene kan oppleves som vanskelig for elevene blant annet fordi det ikke er en tydelig rekkefølge å lese den i, og fordi det kan være vanskeligere å hente ut presis informasjon enn det er å forstå et hovedpoeng.
- Det er en tendens til at elevene skårer dårligere på refleksjonsspørsmål enn på spørsmål der de skal hente ut informasjon fra teksten.
- Det er tydelige kjønnsforskjeller på alle tekstene, bortsett fra en. Det er gjennomgående slik at jentene skårer bedre enn guttene, unntatt i teksttypen nyhetsgrafikk hvor guttene gjør det bedre enn jentene.